

Előfizetési árak:

Egész évre . 6 kor. — fill.
Félévre . 3 > — >
Negyedévre . 1 > 50 >
Egyes szám ára 12 fill.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(Népies kiadás.)

Szerkesztői iroda

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratok vissza nem adat-
nak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek
föl.

Megjelen vasárnaponként.

Közigazgatási reform.

Pécs, 1900. február 16.

Evtizedek óta vajudik a közigazgatás reformjának kérdése s dűlőre nem volt képes jutni mostanáig, pedig arra nézve véleménykülönbség nincsen az országban, hogy a reformra szükség van, mert a jelenlegi szervezetében nem felel meg a várakozásnak s azoknak a jogos igényeknek, amelyek a modern társadalmi viszonyok mellett a jó közigazgatáshoz fűződnek.

Ha ennek a hosszas és eredménytelen vajadásnak az okai után kutatunk, igazat kell adnunk Holló Lajosnak, aki a képviselőházban tegnap kifejtette, hogy a közigazgatási reform előkészítése nem történik a helyes formában és ha ebben az irányban fog tovább vezetetni, nem is várható az, hogy az ország érdekeinek megfelelő megoldását ennek a kérdésnek elérhessük.

Kidobtak a közönségbe egy jelszót, melyet aztán törvénybe is iktattak, hogy annál nagyobb nyomatóka legyen és valószínűségi dogma jellegét nyerje az a fölfogás, mely a közigazgatás reformjánál annak államosságát tartja nemcsak a kiinduló pontnak, de olyan nélkülözhetlen előfeltételnek is, a mely nélkül közigazgatásunk javítására még csak kísérletet sem lehet tenni.

A kormányhatalom természetében rejlő hatalmi terjeszkedés vágya mellett ennek a fölfogásnak a kutforrását abban a bürokratikus szellemben kell keresnünk, a mely az élet szabad mozgásait miniszteri irodákból szeretné dirigálni s már is annyira elhatalmasodott, hogy a bürokratikus formások között elveszett a lényeg s már a legjelesebb kormánypárti elmékben is visszatetszést, az igazgatás és ellenőrzés egyszerűsítése iránti törekvést szült.

Pedig emlékezzünk csak vissza, milyen megokolással bocsátották szárnyra az államosság eszméjét. Az volt az okoskodás menete, hogy a negyvennyolcas törvény az igazgatás minden tényéért a központi kormányt tévén felelőssé az országgyűléssel szemben, szükséges, hogy ez a felelős kormány az igazgatás összes közegeivel feltétlenül rendelkezhessek. Ez önkormányzati közegekkel nem lehetséges, tehát szükséges, hogy az összes közigazgatási tisztviselők a kormány kinevezéséből nyerjék megbízásukat az igazgatásra.

Nos hát, eltekintve attól, hogy ez az okoskodás nem felel meg a való élet tapasztalatainak, mert hisz más parlamentáris államokban is vannak municipális tisztviselők anélkül, hogy ezt ott a miniszteri felelősséggel összeegyeztethetlenné tartanák, utalunk arra, hogy éppen az államossági jelszó kikiáltása óta a törvényho-

zás a központi kormány hatalmát annyira kiterjesztette az önkormányzati igazgatás működésére, hogy nemcsak döntő befolyást nyert a tisztviselők választására, de működésüket is csaknem abszolút hatalommal irányítja s existenciájukat is a kezében tartja: — és mégis a közigazgatás egy cseppet sem javult, sőt a bürokratizmus fölbujánása folytán még rosszabbodott is.

Hogyan lehessen tehát várni a közigazgatás javulását attól, ha az az önkormányzat üres formáit levette egyszerűen a központi kormány kezébe megát, mikor az eddigi tapasztalat azt igazolta, hogy a központi kormány túlságos ingerenciája az önkormányzat közigazgatásába a hibák javítása nélkül egy újabb hibával tetézte a már meglévőket, mert hát az csak természetes, hogy az a papirosfogyasztó, kimutatásokon rágódó bürokratizmus, a mely ellen olyan elítélő tekintélyes hangok emelkedtek az országházban, nem az önkormányzat talajából fakadt, hanem a központosítás természetes folyománya.

Amikor tehát a közigazgatás reformját helyes alapokon megalkotni akarjuk, nem szabad azt egy fölkapott jelszó bilincseibe verve megvalósítani, hanem ettől függetlenül kell mérlegelnünk, hogy feltétlenül megköveteli-e a kitűzött célnak, az igazgatás megjavításának az elérése az államosságot. Mert azon a régen hangozta-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Egy vén leány életéből.

A szomszédunkban lakik. Most vetődik vissza a kerítésnek repült fias tyúk éppen Magda kezeügyébe és ő a szárnyán kapott jószágot megfenyegeli ujjával, mintha valami értelmes lény volna s kiteszi az udvarra fiókái közé. Azután szemügyre veszi féltve őrzött virágait. Beszélgetünk, én szavaiból kiveszem, hogy noha sok és sokfélék virágai, azért neki kedvence mindenik. — Ugy el tudja magyarázni, hogy ezt a színeért, azt az illatáért, amazt az alakjáért és így tovább mindeniknél, hogy hát miért szereti.

Magda most egy félig elszáradt bokornál megáll. Tűnődve nézi. Ezt is szeretem, mondja tovább, talán még jobban szeretem a többinél — és itt olyan bánatossá lesz az ő máskor mindig nyugodt, derült arca.

Szeretem, meg sajnálom is, folytatja: szegény beteg bokor! . . . ennek nem lesz többé virága soha.

Olyan érthetetlen előttem, hogy valakinek az arca úgy elborulhat egy száradó bokor láttára. Édes Istenkém! — — — mikor olyan sok az idő előtt elhervadt, vagy letört, eldobott virág.

No hiszen akkor változnék csak igazán siralomvölgygyé ez a világ, ha minden egyes

szálat észrevennének — minden egyes szálat megsiratnának.

Magda hirtelen ott hagyja a bokrot, leül az ő szokott helyére, a kerti padra és folytatja az anyókákat és vén lányokat jellemző munkát, az elmaradhatatlan harisnyakötést.

Mondják, hogy Magda nagyon szép volt, nekem még most is az. Elnézem azt a nyugodt, fehér arcot, olyan az, mint egy tiszta gondolat . . .

Mintha csak elkerülték volna az ideg-és szépségbontó viharok — azok a mélyeségek — mély és lelket tépő szenvedélyek, gyötrődések és csalódások, melyekkel megküzdeni olyan nehéz s miket ha le is győz az ember, a küzdelem nyomai ott maradnak az arcon, a megtört remények, megsiratott vágyak és eltemetett érzelmek gyászjelentéseként.

Pedig neki is voltak egykor álmái, addig, amíg megtudta, hogy az élet nem veszi számításba azokat — és az akadályok közül, a melyek vágyaink tárgyaitól elválasztanak, egyetlen egyet sem lehet kiálmodni a valóságból; és a képzelet által fölköszött vágyak csak boldogtalanabbá tehetnek.

De ő sohasem szól erről, mintha szent titkának a szó is vétene; úgy hallgat róla — úgy tesz, mintha már elfeledte volna, hogy volt idő, amelyben ő is oltárt emelt keblében egy kéznek, amelynek áldozott . . . csak-hogy az a legtöbb titkot elleső holdsugár úgy nyári estenden, midőn nyitott ablaknál állok, mást regél nekem.

Elmondja, hogy mikor már minden el-

csendesedik, Magda néni előveszi ezüst kaptos könyvét — éppen úgy, mint husz év előtt, kivesz belőle egy arcképet, éppen úgy, mint akkor és amíg hosszan nézi, két könyccsepp gördül lassan végig az arcán.

A kis könyvnek lapjai már széjjel hulladoznak — az arckép is nagyon megfakult — ezek a könyccseppek sem olyan forrók — és mégis — oh, ha valaki nekem erre meg tudna felelni, hogy ezek a könyvek még ma is miért hullanak . . .

Lehet-e csupán szokásból?

Egyszerű története van, az életben ismétlődik ez többször, de nem igen van időnk észrevenni, megállapodás nélkül rohanunk el mellette.

Alig volt tízéves, mikor anyja szobájába vezették, akinek az arcát ő akkor éppen olyan fehérnek találta, mint a minők a fehér liliomnak a szirmai, a melyekről édes anyja neki mesélni szokott — még a ragyogó harmatcsepp is ott csillogott rajta, mikor ő oda hajolt, hogy hidegülő ajkát még egyszer megcsókolja. Azután egy koporsót vittek ki a házból — őt pedig elhelyezték a nevelőbe.

Mikor onnan hazahozták, atyja már a nászutjáról volt hazatérendő és neki fogadni kellett volna az új mamát.

De ő ahelyett felkereste azt a magányos kis szobát, ahol anyjával legtöbbet volt együtt; oda vitte a zsámolyt is a nagy szék elé, a melyben édes anyja ülni szokott — leült reá, megsimogatta kis kezével az ócska butort — azután odahajtotta fejét annak a karjára, mint

tott frázison, hogy modern közigazgatást önkormányzati alapon szervezni nem lehet, már régen túl vagyunk.

Az újabb államjogi fejlődés Európa összes államaiban a helyi önkormányzatnak az igazgatásra kiterjesztése felé hajlik, mert mind általánosabbá válik a meggyőződés, hogy az alkotmányosság teljessége megköveteli, miszerint az államalkotó nemzetek ne csak a törvényhozói hatalomnak legyenek részesei a népképviselő útján, hanem részük legyen a végrehajtó hatalom gyakorlatában is a municipális közigazgatás által.

Ha ez az általános irányzat egész Európában, még olyan államokban, a hol a történeti fejlődés a merev centralisztikus alapon történt, annál kevesebb okunk van nekünk az ellenkező irányzatot inaugurrálni és sutba dobni azt az önkormányzati rendszert, a melyen az ezredéves magyar állam kifejlődött.

Nagyon helyesen utalt erre Holló Lajos tegnapi beszédében, mikor kijelentette, hogy a függetlenségi párt nem állhat rá az államosításra: nem áll rá azért, mert nálunk az abszolút végrehajtó hatalom nem csucsosodik ki a nemzeti akaraiban és nemzeti hatalomban. Ha bármely más államban indokolt lenne is, de Magyarországon legkevésbé indokolt az abszolút hatalom kezébe adni az egész végrehajtó hatalmat, mert Magyarországon nemcsak a törvényhozásban, de a végrehajtó hatalomban is garanciákat kell keresni, hogy a nemzet meg ne kerültesse, idegen hatalomnak alá ne rendeltessék.

Hogy ez nem üres rémlátás, hanem szomorú valóság, arról meggyőződhet bárki is, ha megfigyeli azt az óriási különbséget, amely akármilyen nemzeti gyász, vagy öröm emlékűnnap a központi kormányhatalomnak alárendelt és az önkormányzati hatóságok szereplése közt oly feltűnő módon nyilvánulni szokott.

régen — az anyja ölébe — és sirt, sirt nagyon sokáig.

Fájt a gondolat, hogy ezt a helyet most már egy másik foglalja el. Szentségtörésnek tartotta, vádat érzett atyja iránt és csak úgy ösztönszerűleg gyűlölni kezdte azt a másikat.

Évek multak el, ő még mindig nem tanulta meg kimondani e szót: anyám. Majd megtanulja más — mondogatta keserűen, a mikor a golya ott hagyta a bölcsőben ajándékát, csak hogy mint néha megesik, most nem jött egyedül, vele jött egy sötét képű vendég, aki sohasem oda megy, a hová hívják — mindig ott terem, ahol nem várják és üres kézzel sohasem távozik, most is a golyahozta kis babáért elvitte az anyját.

Mikor azt a második koporsót is kivitették a temetőbe — Magda olyat érzett, mintha igazságtalanságban nagyot vétett volna valaki iránt — és kínos tépelődései között észre sem vette, hogy oda került és ott térdel a bölcső mellett, csak mikor annak a vankosai egészen nedvesek voltak az ő könnyeitől, ijedten kapta ki azok közül azt a parányi babát s hogy meg ne fázék — oda szoritotta az ő meleg szívéhez s még az egyik karjával a babát szorongatta, a másikkal megforgatta a vankosokat, oda taszította a kis bölcsőt a mellé a régi nagy szék mellé, beleült és egy dalt, a minek költőit a szeretet rögtönzi, dudolgatva ringatta a bölcsőt csendesen.

Atyjokat is elvesztették, ketten maradtak és ő úgy érezte, hogy egész életével tar-

Az idegen hatalom rendelkezésének alávetett állami hatóságokat soha egy nemzeti ünnepünkön ott nem láthatjuk, az ünnepelés külső jele, a lobogó, épületeiket olyankor nem díszesíti. Ha a közigazgatási hatóságoknál is ezt s a vele járó szolgálkúséget elérni akarjuk, úgy csak államosítsunk. Ezt bizton elérjük vele, de arról ne is álmodozunk, hogy azért közigazgatásunk jobb lesz az eddiginél.

Mi ujság?

— (Elkezelt pénzek.) Napok óta beszélnek városzerte, hogy a város adókezelése körül nagyobb méretű sikkasztásokat fődöztek föl, de a dolog mibenlétéről a közönség hitéles értesülést nem szerezhetvén, természetesen, hogy a fáma szabad teret nyert a kombinációk ködös világába elkalandozni s olyan tisztviselőket is meggyanusítani, akiknek kifogástalan tisztességéhez szó sem férhet. Kötelességünknek tartottuk tehát utána járni a dolognak s illetékes helyen nyert információnk alapján a következőkben ismertetjük a való tényállást:

Bizonyos először is az, hogy a városi pénztár teljesen rendben van, a város pénzből senki sem sikkasztott el egy fillért sem. Három adóhivatali számtiszt azonban, kik a főszámvevő és a közönség teljes bizalmát bírták s fizetésükből tisztességesen megélhettek volna, letévedtek az egyenes útról s fölhasználva a belejük helyezett bizalmat, rokonaiktól és más magánemberektől pénzeket vettek föl az adópénztárba való beszolgáltatás céljából, de az átvett összegeket nem szolgáltatták be egészben, hanem a rájuk bizott pénz egy részét maguknak megtartották. Ennek a manipulációnak a főszámvevő nyomára jöven, jelentést tett a polgármesternek, ki a vizsgálatot nyomban megindította s a megtévelyedett számtiszteket állásuktól föl is függesztette. A három számtiszt vallomása szerint a magánfelek által rájuk bizott pénzből körülbelül 2000 frtot nem szolgáltattak be rendeltetése helyére, de a vizsgálat eddig csupán 1600 frt elkezelését derithette ki számszerűleg.

tozik ennek a kis babának, hogy kiengesztelje szellemét annak a másiknak, akit olyan nagyon gyűlölt.

Azután történt, hogy választania kellett egy valaki és a baba között. A küzdelem közepette körülöttük sok minden megváltozott, a nagy házból ebbe a repkénynyel befutott fehér házacska költöztek, amit a régi park helyett szerény virágos kert vesz körül. Magdának azután kevesebb lett a kényelme, több a dolga, ritkább a mosolya, halványabb az arca, csak az a hely, amit a baba az ő szívében elfoglalt az maradt érintetlenül.

Este volt, a mikor már érzelmeink és közöttünk a külvilági dolgokról semmi sem áll, Magda csókjai és könnyeivel árasztotta el a babát, gyengéden visszahelyezte a bölcsőbe, hogy fel ne ébredjen, még nézte egy ideig kifejezhetlen érzelmek között, azután bucsut intve megindult az ajtó felé, erre felébredt a baba és felsikoltott, Magda megállt, majd ismét lép egyet előre, a baba még hangosabban sirt, Magda vissza futott, oda rogyott a bölcső mellé és attól a bölcsődaltól, amit zümmögött a szenvedély, a szenvedés, a baba is elhallgatott.

És azután?

A baba felnőtt . . . férjhez ment. Magda pedig él az ő csibéinek és virágainak, eltűnődve néha az előtt a bokor előtt, a melynek nem lesz többé virága soha . . .

H. B. A.

Az illetők ezelőtt egy évvel kezdték meg bűnös manipulációjukat, a melyért most kényerük és nyugdíjigényük elvesztésével lakolnak, mert a fegyelmi eljárásnak elejét veendő mindhárman lemondtak állásukról és nyugdíjigényükről, a mely lemondás elfogadása fölött természetesen a közgyűlés lesz hivatva dönteni.

Mindebből a tényállásból kiviláglik, hogy a városi pénztár a kiderített manipulációból kár semmiképen sem érthette volna, mert az elkezelt pénz magánemberek megbízásából került az illetők kezébe; károsodás azonban a magánmegbízókat sem fogja érni, mert a számtisztek rokonai az elkezeltnek bevallott 2000 frtot ötszörösen meghaladó letéttel biztosították mindenkinek a kára megtérítését s ebből az eddigi vizsgálat által kiderített összegeket tényleg már meg is térítették.

— (Új törvényszéki bíró.) Salamon Iván, paksi járásbírósi albíró, a szegzárdi törvényszékhez bírónak kinevezetett.

— (Requiem.) A Pécsi Dalárda pénteken, f. hó 16-án reggel 7 órakor a belvárosi plébániatemplomban néhai Szigrist Ferenc, boldogult tagjának lelkiüdvéért misét mondott. A requiemet, melyen a dalárda énekelni fog, Ágh Timóth dr. főgimnáziumi tanár, a Pécsi Dalárda működő tagja, fogja az elhunytért bemutatni az Úrnak. A dalárda meghívta a requiemre a gyászoló családot s a rokonságot.

— (A kath. kör tombola-estélye.) Kedden volt a körnek fényesen sikerült tánc-estélye s már is újabb mulatságot tervez a vigalmi bizottság. Február 26-án tombola estélyt, helyesebben szólva tánc- és sorsjátékkal egybekötött családi estélyt rendez a kör. S a ki ezt az elkeresztelést „elkövette”, ugyan fején találta a seget, mert hiszen épen az a családias vonás, mely a kör mulatságait jellemzi, teszi ezeket oly kedvessé és vonzókká. De ennek az estélynek más tekintetben is családias jellege lesz. Esetleges jövedelme azt az alapot fogja gyarapítani, mely hivatva lesz a kör egyik elhunyt kiváló tagjának boldogult e. Zsinkó István kanonoknak dicső emléket megörökíteni. Ezért bizalommal fordul a rendezőség a kör tagjaihoz általában, különösen pedig a hölgyekhez, kegyeskedjenek nyemremény-tárgyak ajándékozásával az estély erkölcsi és anyagi sikerének emeléséhez hozzájárulni. Minden apróság, bármily csekély legyen is az, értékesé válik a hozzáfűződő nemes érzelmektől; minden tárgyat, kézimunkát stb. köszönettel vesz a rendezőség. Nincs ház, a melyben esetleg erre a célra való, fölösleges csecse-becse vagy disztárgy nem volna. Az egyesek ezt az áldozatot meg sem érzik, a közös ügy pedig rendkívül sokat nyer vele. De meg aztán szívesen mondunk le azért, annak a javára, a kit szeretünk, a ki minket szeret. Zsinkó kanonok pedig szeretett mindenkit, mi is szerettük őt mindnyájan. A ki a kegyeletes célra valamit áldozni óhajt, szíveskedjék azt a körfőkári hivatalba küldeni.

— (Főügyészi helyettesek kinevezése.) Felber Arthur dr., zalaegerszegi ügyész, a pécsi kir. főügyészséghez és Traiber Vince dr., kir. ítélőtáblai címmel és jelleggel felruházott budapesti, volt szegzárdi törvényszéki bíró a győri kir. főügyészséghez főügyészi helyettesekké kinevezettek.

— (Aki a saját szalmakazalját fölgyjuttotta.) Keő községben Ferkó Illés a saját szalmakazalját gyujtotta föl. A gyujtogatásnak indító oka boszu volt, még pedig a lehető legnemtelenebb boszu. Perpatvarban élt a fiával; módját akarta ejteni, hogy egy felől saját vagyona menjen tönkre, hogy így a fia azt ne örökölhessen; másfelől, hogy fiának külön vagyona is elpusztuljon. Ezt pedig saját szalmakazaljának a fölgyjuttása által akarta elérni, remélvén, hogy az égő szalmakazaltól meggyulad a közelben levő saját háza, ettől meg fiának szintén közel levő szalmája, szénája és háza. Szerencsére a tüzet hamar

észrevették és elfojtották, mielőtt valamire való kárt okozhatott volna.

— **(Az elrabolt fia regénye.)** Makón a rendőrség kezébe került egy Jakes-Kőrösi József nevű tizenhétéves fiú, kinek egész regény az élete. Ő maga így mondta el kalandját a rendőrség előtt: Hatéves korában kóborló komédiások elrabolták a szülői háztól és nemsokára eladták egy bűvésznak, ki Zágrábban szintén eladta őt a Kocka-allatsegreglet tulajdonosának. Ezzel aztán átkalandozva Horvát-Szlavonországot, végre Sziszekre érkezett. Onnan megszökött s Pécsre bujdosott, a hol egy hippodromhoz légtornászul seregődött. Mint légtornász Halasra ment, ott megbetegedett s kórházba került. A kórházból Szabadkára ment, a hol segédkintornás volt. Nemsokára Szobra került. Onnan tolonc uton Prágába kísérték, a hol a rendőrség elfogta s két hónapig fogva tartotta. A prágai rendőrségtől azonban megszökött és először Felső-Ausztriában fehér egerekkel vándorolt, majd Linzben papagájt szerzett és ezzel egész Stíriát bejárta, de itt a rendőrség kezébe került és hosszabb ideig raboskodott. Miután az illetőségét nem tudták megállapítani, szabadon bocsátották. Jakes ekkor nekivágott Magyarországnak és egész Hajdu-Böszörményig mint alvó lakir jutott el. Böszörményről kintasították, ekkor Szoboszlóra ment. Itt bevették a fejét s e miatt kórházba került. Hajdu-Dorogon csikósnak állt, de megszökött; Kecskeméten koplalással akart feltűnést kelteni, de ez nem sikerült; ekkor Kis-Kőrösre ment, a hol mint csizmafoltzó tengette életét. Ott sem volt sokáig maradása, utra kelt hát és így jutott Makóra, a hol letartóztatták.

— **(A szentlőrinci közbégőhid.)** Miksik Akos, kerületi állami állatorvos, előterjesztést nyújtott be a megyei közigazgatási bizottsághoz, hogy miután a szentlőrinci közbégőhid egészségellenes állapotban van, a bizottság tegyen előterjesztést a miniszterhez, hogy Szentlőrinc a községi közbégőhidat építeni köteles községek közé felvételésk. Benkő Gyula előadta erre a kedd ülésen, hogy a község évekkal ezelőtt meg lett róva e kötelezettséggel s akkor szervezték a mai vágóhidat, melyet azonban nem a község, hanem magánosok tartanak. E vágóhidnál megfelelőbbet a község nem állíthat fel; azonban az a baj, hogy nem tartják tisztán. Az ügy végre is a tisztí főorvosnak adatott ki véleményezés végett.

— **(Tűz.)** Nagybudmér községben gyakran verik felre a harangot. Csak nem régen irtunk egy ottani tűzesetről s most ujólag onnan kapjuk a tudósítást. Folyó évi február 8-án éjjel fél három óra tájban kigyuladt Izbradics Anka szobája s a tűz eltartott reggeli hat óráig. Ismeretlen tettes az ablakon keresztül meggyújtotta az ágyneműt, a mely egyébként biztosítva volt. Szerencsére gyors segítséggel a tűz tovatérjedését megakadályozták, elannyira, hogy még a ház sem gyuladt ki, azonban a szoba butorzata elégett. A multkori tüzet is eddig ismeretlen tettes idézte elő. Vajjon nincs-e a községben valaki, a ki pyromaniában szenved?

— **(A pécsi polgári kaszinó közgyűlése.)** Vasárnap tartotta meg a pécsi polgári kaszinó rendes évi közgyűlését. Az egyes jelentések sorában a pénztári kimutatás a következő: bevétel 4153 frt 48 kr. a kiadás 3937 frt 31 kr. A mérleg szerint: a vagyon 25162 frt s a teher 22719 frt 12 kr. A tisztikar leköszönése után a közgyűlés ujólag a mult évi tisztikart választotta meg egyhangulag. Névszerint: elnök: Hartl Ferenc, igazgató: Szabon István, I. titkár: Hartl Gyula, II. titkár: Csukás Zoltán, pénztárnok: Schultheisz László, ellenőr: Póth Vilmos, könyvtárnok: Gálík János, ügyész: dr. Lauber Rezső. Választmányi tagok: Aidinger János, Bauer Zoltán, Beck Gyula, Böhm C. F., Buday Béla, Cenger Károly, Engeszer

Miklós, Eötvös Gusztáv, Gebhardt Ferenc, Halusz László, Haksch Lajos, Hekinger István, Kremling Károly, Kész István, Ladányi Sándor, Majorossy Imre, Pfeiffer József, Pikler József, Prager János, id. Piribauer János, Reisch János Ruepprecht Nándor, Szabó Árpád, Tamássy Ferenc, Zeisz József.

— **(Magyar mise.)** Örömmel adunk hírt, valahányszor a magyarosítás eredményt ér el bárhol, mert legyen az eredmény eleinte kicsiny, meg van a reményünk, hogy idővel tökéletesen tért fog hódítani. *Birjában* vasárnap magyar mise volt, az első magyar mise. Hosszu idők tusái után végre keresztül vitték a magyarság apostolai, hogy a sokac községben ezentul felváltva magyar és sokac misék mondassanak. Az első magyar misét *Hoffmeister* N. olasz plébános celebrálta ünnepelesen, melyre Pécsről *Vaniss* Sándor főszolgabíró is kiment. A jég megtörve, előrehaladni már könnyebb.

— **(Elvi döntés.)** A megyei árvászek elnöke elvi döntést kért keddia közigazgatási bizottságtól arra nézve, vajjon gyámügyekben tartott vizsgálatoknál a járási szolgabírák mellett alkalmazott jegyzőkönyvvezetőknek jár-e külön napidij. Mivel praecedens erre nincs s legfőkép, mert külön jegyzőkönyvvezető ily vizsgálatoknál nem is szükséges, a bizottság elvi döntésként kimondta, hogy napidij jegyzőkönyvvezetőknek nem jár.

— **(Elfogott tolvaj.)** *Horváth* János patacsi lakostól a szolgálja nyolc korona készpénzt és egy csomó ruhaneműt ellopván, a lopás elkövetése után megszökött. A káros feljelentésére megindították a hűtlen cseléd után a nyomozást. Keresték *Árki* Istvánt Magyareregnyen, a hová való, de ott nem találták. Azonban mégis a nyomára jöttek s tegnapelőtt Komlón elfogták. Most a bíróság végez vele.

— **(Fejbeköszöntés.)** A torjánci kocsmában iszogatót szép csendesén *Pavlovics* Marko. Egyedül ült a kocsmában s még sem köszöntötte *Csoszics* Markot, mikor az oda belépett, mert haragudott rá. *Csoszics* Markonak is épen kapóra jött *Pavlovics* eme udvariatlansága s elkezdte mőresre tanítani a fiatalabb *Pavlovics*ot. Végül azután azt gondolván, hogy ha *Pavlovics* nem köszönt neki, majd köszön neki ő, — felkapott egy borosüveget s azzal úgy fejbeköszöntötte *Pavlovics*ot, hogy azt előntötte a vér. Ilyfajta köszönéshez azonban *Pavlovics* nem lévén szokva, feljelentette ellenfelét a bíróságnak, hol most folyik az eljárás *Csoszics* ellen.

— **(Késelő részeg ember.)** Könnyen végzetessé válható garázdálkodást vitt végbe a napokban Kővágó-Szöllősen egy részeg ember. *Ulmer* József ottani lakos ugyanis mit sem sejtve ballagott hazafelé, amint hirtelen eléje állt *Hergyó* József, ki részegen, egy sertésvágó késsel megtámadta. *Ulmer* József meg akart futamodni, de *Hergyó*, a részeg emberek sajátos önféjűségével arra kényszerítette, hogy maradjon és vele beszélgessen, mely beszélgetés alatt azonban aggasztó módon hadonászott az éles késsel. — *Ulmer* végre megunva ezt a Damocles kardszerű állapotot, dulakodni kezdett támadójával, hogy lelegyerezze, de ki tudja, mily végzetes módon fejeződött volna be ez a história, ha szerencsére véletlenül arra nem megy a hatóság embereinek eljárata, mely a kést elvette *Hergyó* Józseftől, a támadót pedig feljelentette a bíróságnál.

— **(Gyors igazságszolgáltatás.)** Minő lázas sietséggel intéznek el némely fórumok bizonyos ügyeket, igen eklatáns példa az alábbi. Nem régen X. pécsi (nevet nem említünk) nyugalmazott őrnagy végzést kapott, melyben hivatalosan tudomására adják, hogy hat éves koráig anyjánál, azután atyjánál fog tartózkodni. Rögtön szalad a bírósághoz a fenti

nyugalmazott őrnagy s kérdezősködik, hogy tulajdonképen neki szól-e a végzés s ha igen, akkor mi legyen annak az értelme? A bíró-

— **(Állat az emberben.)** A Zola Emil által oly sokat megénekelte pálinka, hogy mire nem viszi az embert, mutatja az az eset, a mely most Magyar-Egryen történt. Egy fiatal legény többet talált inni a pálinkából, mint kellett volna s ez annyira a fejébe szállt, hogy felkeltette az emberben az állatot, a mi nem néz semmi akadályt, tilalmat, hanem vad ösztönét erőszakkal is kielégíti. *Fuchs* József gyereklányára vetett szemet ily állapotban a legény s azt meggyalázta. Az állatias ember ellen a bíróság megindította a büntető eljárást.

ságnál pedig azt a választ kapta, hogy abban az időben, mikor még a nyugalmazott őrnagy úr pályában feküdt, a szülei elváltak s csak a per folyt még az iránt, hogy a gyermek hol neveltessék: az anyjánál, vagy az atyjánál. Most végre sikerült a nehéz problémát megoldani a fent említett módon. Csakugyan kedélyes história s jellemző az igazságszolgáltatás gyors menetére.

— **(Betörő csavargó.)** *Varga* János, kovácsvidai lakos pincéjét a napokban feltörték. A pinceajtónak kifeszítése után hatolt be a betörő a pincébe, honnan egy csomó élelmiszert emelt el. Azonban nem sokáig örvendhetett a betörés sikerének, mert elfogták. A betörőt *Dánkos* Józsefnek hívják, magyar-peterdi illetőségű, hely és munkanélküli csavargó. Most egyelőre a börtönben adnak neki ingyen szállást.

— **(Uralkodók mint kézművesek.)** A Hohenzollern-dinasztiában régi szokás szerint minden férfinak kell valami mesterséget választani. II. Vilmos császár a könyvnyomtatás mesterségét is üzte az uralkodói teendők mellett, *Frigyes* Lipót, poroszherceg a lakatossággal foglalkozott s nem egy szép tárgyat készített apja örömére. A Habsburg-dinasztia tagjai közül is sokan szerettek a kézművességgel foglalkozni. III. Sándor orosz cár szenvedélyes favágó volt, fia, a mostani uralkodó cár a mezőgazdasági ipar, minden csinját-biját ismeri. Ért a szántáshoz vetéshez, sőt a fejéshez is. *Umberto* olasz király — mint mondják — kitűnően érti a cipész mesterséget. Nemcsak az új cipők készítéséhez ért, hanem a foltozást is ügyesen végzi.

— **(Szökés a zárdából.)** Csak nemrég járta be az ujságokat *Poninszka* lengyel grófnő esete, aki gyámjai akarata ellenére kolostorba vonult és nem volt rábirható, hogy azt elhagyja. Most ismét hasonló eset történt *Krakóban*, amelynek egy *Oratea Michalina* nevű alig tizennégy éves zsidó leány a hősnője, aki hat hét előtt elhagyta szülei házat és egy kolostorba ment. A szülők minden fáradozása kárba veszett, hogy leányukat visszatérésre bírják, még csak nem is láthatták gyermeküket. — Hosszu kérésre végre kitűntek egy napot, a melyen szabad lesz leányukkal beszélniök. A kitűzött idő előtt két nappal azonban két apáca jelent meg a leány atyjánál, kit arról értesítettek, hogy leánya megszökött a kolostorból. Ez az állítás azonban valótlannak bizonyult. Sokkal valószínűbb, hogy a rendnek egy másik zárdájába vitték, ahol addig rejtegetik, míg eléri a tizennegyedik évet, amikor a szülők tiltakozása ellenére is megkeresztelhetik. Miután a megrémült szülők már többször fordultak a rendőrséghez ügyükkel, de mindannyiszor eredmény nélkül, a leány atyja Bécsbe utazott, hogy az igazságügyminiszter elé terjessze az ügyet.

— **(Párisi babonái.)** A párisi rendőrség pár év óta elkecseregett hajszát indított a mindenféle jósnők, somnambulisták, kártyavető asszonyok ellen, mégis üzletük ma úgy virágzik, mint soha azelőtt. Legnevezetesebbek a somnambulisták, a kiknek mestersége a spirítizmus terjedésével s mióta a tudomány rendszeresen foglalkozik a hipnotizmussal,

szertelenül föllendült. A somnambulisták többnyire orvosi megfigyelés alatt álló médiumoknak adják ki magukat. A lakásuk berendezése többnyire egyszerű, mert a »tudományos« médiumok elvetik a misztikus elemet. Sokan azonban külső eszközökkel is igyekeznek hatni a fogékony lelkekre. Az egyik például kitömött krokodilust akasztott a szobája plafondjára: ez szelid célzás a régi egyiptomi bölcsekre, akikkel lelki atyafiságot tart a derék asszony-ság. Mások baglyokat nevelnek s betanítják, hogy a fejükre szálljanak. A kik irtóznak az eleven bagolytól, kitömöttet tartanak maguknak. Fehér egerek, fekete macskák, zöld gyíkok is szerepelnek a sorozatban. A bagoly szerepe ugylátszik nem szorítkozik a passzív asszisztenciára, mert például a leghíresebb párisi művésznek szivesebben hallgatnak az ilyen baglyos vénasszonyok szavára, mint akár a Charcot tanárára. Szavahihető emberek utána jártak s kiderítették, hogy a párisi színpadok elsőrangú művésznői minden előadás előtt a jósnők véleményét sietnek kikérni. Amit például Clo-Clo asszony mond, azt vakon elhiszi mindenki és megesküszik rá az egész balett. A jósnők között soknak olyan jó dolga van, hogy segítőt is tarthatnak, a ki elaltatja. A szegényebbek az elaltatást segítség nélkül is elvégzik. Leülnek, pár percig hadonásznak a kezükkel, a fejüket hátravetik s lehetőleg földöntuli képet vágni igyekeznek. Mások minden hókusz-pókusz nélkül is elaludnak. Így tett a híres Cuedon kisasszony is, aki most három éve egész Páriszt elbolondította.

— **(Kiderített régi bűn.)** Az 1891. évi szeptember 11-én este 9 órakor kigyuladt Karancs községben Herbi Frigyes jómódu gazda háza, melyet Nyul Sándor iparos birtékben. A ház az összes berendezési tárgyakkal, bőrökkel s egyéb ingóságokkal együtt a tűz martaléka lőn. A tűz átcsapott még három házra, melyek szintén sok ingósággal együtt elhamvadtak. A kár a 6000 forintot meghaladta. A tűz keletkezésének valószínű okául már akkor a gyújtogatást tekintették, de sehogysem tudták a gyújtogató nyomára akadni. Most — közel nyolc és fél év után — fölfelezték a gyújtogatót, aki nem volt senki más mint maga a háztulajdonos: Herbi Frigyes. Azért gyújtotta fel a csak pár héttel előzőleg bebiztosított házat, hogy busás kárösszeghez jusson; kapott is 700 forintot a biztosító társulattól. A büntett úgy került napfényre, hogy a ház akkori bérlője Nyul István, kinek minden vagyona bennégett a házban s aki egyes jelekből már akkor gyanakodott a házigazdára, megtudta, hogy Klum Ferenc karancsi lakosnak tudomása volt arról, hogy Herbi önmaga gyújtotta fel házat és csak azért hallgatott eddig, mert az utóbbtól 200 forintot kapott. Nyul István ennél fogva följelentette az esetet s a hercegszöllősi csendőrség kiderítette a most előadott tényállást.

— **(Korcsma-hősök.)** Ismét verekedtek a tolnai legények. Ugy látszik, hogy ezek nem okulnak a példán, pedig alig mulik el hét, hogy közülük egy-kettő ne kerülne a vádlottak padjára, kisebb-nagyobb verekedés miatt. Mulatságot rendeztek az *Ádám Antal* korcsmájában s volt a legények között néhány szabadságra haza jött katona is; körülbelül 15-en lehettek együtt. Az idő már éjfél felé járt, de azért még javába szólt a zene s egyre ürültek a boros üvegek. Egyszerre csak belépett a korcsmába *Witner János* katona és figyelmeztette a mulatókat, hogy egy csapat legény megverni készül őket. Alig mondta el ezt *Witner*, berohant a korcsmába *Guba*

Horváth István 30—35 társával, kik a mulatókat körülfogták, székeket ragadtak, s ütni-verní kezdtek ezeket; néhány perc múlva olyan elkeseredett verekedés támadt köztük, hogy nemcsak az üvegeket és poharakat vagdalták egymás fejéhez, nemcsak ütötték, hanem még szurkálták is egymást, s alig egy negyed óra alatt 25—30-an sérültek meg, kik közül néhányat a kórházba is beszállítottak.

— **(A „Pécsbányatalepi daloskör“)** folyó hó 17-én a Gebhardt-féle vendéglőben tartotta évnegyedes dalestélyét. Kezdeté esti 8 órakor.

— **(Mégváltozott gazdasági rendszer.)** Semmi sem állandó a nap alatt; minden elmúlik vagy megváltozik. És ez így van még Pécsen is! S hogy így van, nagyon jól van, mert így a város eddigi gazdasági rendszerének is vége szakadt s elkezdődött az egész vonalon a »spórolás« ellentétben az eddigi »gavalléros« gazdálkodással. Hogy többet ne mondjunk ezuttal csak két esetet hozunk föl állításunk bebizonyítására. Az egyik az, hogy a város szigorú kontraktust kötött a fellegek dirigálójával, melyszerint a bánatpénz elvesztésének terhe alatt a hold első negyedének beálltától kezdve az utolsó negyedig este minden felhőnek a szomszéd községek fölé kell vonulnia, hogy így a hold teljes mértékben megfelelőhessen közvilágítási kötelezettségének s ezáltal lehetővé van téve, hogy a város kevesbithesse az amugy is sokra rugó és hátralekos gázszámláját. Ez az egyik. A másik sokkal zseniálisabb. Tudva levő dolog, hogy a városnak fadepója van. Ebben a depóban hol van fa, hol nincs. Ha nincs az sem volna baj, mert az erdőből be lehet hozni a vágott fát, ha lehet! Mert néha amikor sok esőzés van, akkor az elromlott utak miatt nem lehet. De segít ezen a szab. kir. ész és teremt fát onnét is, a honnét más nem tudna. És ez így van most is, amikor a járó-kelek bámulva látják, hogy a város belterületén levő fákat hosszú látráju és rövidfűrészű bácsik szörnyen fűrészelik, az ágakat kellő hosszúságra vágják és városi kocsikon mindenesetre a városi fadepóba hordják, hol kellő osztályozás útján a nagyérdemű közönségnek az erdészeti illeték elengedésével áruba bocsájtják. Hogy azok a fák megnyomorodnak és árnyékot nem adnak, sőt mihamarább elpusztulnak, az nem baj, mert földolag a város gazdasági érdeke, melyet fennen hirdetnek a rövidcsapos mivelet szerint ékesen körülmetélt akácfa!

— **(A mohácsi róm. kath. hitközség)** képviselőtestületét a megyéspüspök három évre megerősítvén, ez saját kebeléből világi elnökévé nagy lelkesedéssel újjólag Dr. *Konc Adolf* ügyvédet és jegyzőjévé *Földváry Nándor* tanítót megválasztotta. A képviselőtestület ugyanazon üléséből *Hetyey Sámuel* megyéspüspököt a jupileumi év küszöbén és különösen azon indokból, mert ez évben első volt főpapjaink közül, ki a pápánál tisztelgett, ékes és meleghangú feliratban üdvözölte.

— **(Postai gyűjtőhelyek.)** Hege-düs Sándor kereskedelmi miniszter a nagyobb kiterjedésű, népesebb és élénkebb forgalmu városokban postai gyűjtőhelyek fölállítását határozta el. A magyar kir. posta gyűjtőhelyein föladhatók: a) bárhova szóló ajánlott levelek, nyomtatványok, áruminták b) belföldi, Ausz-

triába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba szóló legfeljebb 400 korona értékű közönséges csomagok. Hétköznapokon délelőtt 8—12-ig, d. u. 2—6-ig, vasárnapokon és hétköznapokra eső ünnepnapokon d. e. 9—10-ig fognak ezen postai gyűjtőhelyek a közönség rendelkezésére állani. A posta- és távirida igazgatóságok az ily postai gyűjtőhelyeket dohánytőzsdé tulajdonosoknak, kiskereskedőknek, vagy más erre vállalkozó és alkalmas helyiséggel rendelkező egyéneknek fogják engedélyezni és őket az általuk elért forgalomhoz képest megfelelő díjazásban részesíteni. Jövőben tehát a nagyobb városokban a közönségnek az említett küldemények föladására a postahivatalokon kívül a postai gyűjtőhelyek is rendelkezésre fognak állani, a mi elejét veszi a postahivatalokban élénkebb forgalom idején beálló torlódásoknak és felmenti a közönséget, hogy küldeményei feladása végett nagyobb utat tegyen és esetleg a hivatalban hosszabb ideig várakozzék.

— **(Elkezelt pénzek.)** Lapunk f. hó 14-iki számában már közöltünk részleteket arról a város néhány számtisztje által üzött sikkasztásokról, melyek még ma is városszerte beszéd tárgyát képezik. Ez ügyben tegnap délután 3 órakor tartott ülést Majorossy Imre polgármester elnöklete alatt a város fegyelmi választmánya, mely első sorban is a három sikkasztó számtiszt lemondását nem fogadta el s a város közgyűléséhez fogja felterjeszteni azokat a javaslatokkal, hogy — tekintettel arra, miszerint az állásáról lemondott három számtiszt oly vétséget követett el, mely feltétlenül a fegyelmi uton való elmozdítást vonja maga után — a közgyűlés se fogadja el a lemondásokat, hanem az illetők ellen fegyelmi uton járjon el. Megállapított továbbá, hogy háromezernyolcszáz forintot tesz ki a sikkasztott összeg s hogy az adófékönyvek eddig 1898. évig visszamenőleg vizsgáltattak meg. A főkönyvek átvizsgálását természetesen folytatják. *A vizsgálat befejezése után az összes iratokat a kir. ügyésszékhez teszik át.*

— **(Requiem.)** tegnap reggel 7 órakor mondatta az engesztelő szent miseáldozatot a Pécsi Dalárda *Szigrist* Ferenc, elhunyt tagja lelki üdvéért a belvárosi plébánia templomban. A misét, mint már előre jeleztük, *Agh Timót* dr. főgimnáziumi tanár, a dalárda tagja mondotta s alatta a dalárda énekelt. A requiemre megjelentek a gyászoló család tagjai, a rokonság s az elhunyt jóbarátai.

— **(Meglőtt fatolvaj.)** *Pflug Henrik*, *Vagner Henrik*, *Götz Henrik* és *Marhausser Mihály* pusztai béresek fát mentek lopni a váraljai püspöki erdőbe. A hatalmas fejsze-csapásokra csakhamar ott termett *Kressz János* váraljai erdőőr, a ki kérdőre vonta a fatolvajokat, a kik a legszebb szál fákat döntögtették ki. *Pflug* szembe szállt az erdőőrrel és fejszével támadta meg. Erre a megtámadott erdőőr fegyveréhez nyult és a támadót lábszárával meglötte. A dologban az az érdekes, hogy a meglőtt fatolvaj tett feljelentést az erdőőr ellen, a ki pedig jogosan használta önvédelemből fegyverét.

— **(Feltört magtár.)** *Wertheim Zsigmond* nagybirtokos Kormód pusztáján a napokban betörők jártak és magtárát alaposan

megdézsmálták. A nyomozás során megállapították, hogy a betöréses lopást *Vörös Péter* és *Szives Mihály* pusztai emberek követték el, a kiket fel is jelentettek a bíróságnak.

— **(Hétszer.)** Hétszer házasodott meg *Nathanael Reed*, aki meghalt nemrégiben a coldwateri kórházban Michigan-államban. Az anyatermészet rendkívüli adományokban részesítette, úgy, hogy tizennégy esztendőskorában már huszonnégy esztendőskorában látott s tizenhat éves korában elbűvölt a szomszédban egy leányt, hogy az szülei ellenére hozzá akart menni. De a felháborodott após még a nászéjszaka előtt visszarágatta leányát a szülei hejlekáa s több esztendővel később *Reed* a feleségét, mint egy boldogabb halandó hitvestársát látta viszont. Második házassága sem sikerült. A lakodalmi hintó felborult, mikor már otthonába ment fiatal feleségével s a szegény asszony halálosan megsebesült. Harmadik feleségével annyira nem tudott egyezni, hogy még a mézes betek elmúltá előtt elvált tőle. A negyedik asszony valóságos *Xantippe* volt. Egy éjjel megszökött előle s aztán rövidebb, hosszabb időközökben még háromszor hajtottá bele tejét a házasság jármába. A hetedik asszony, aki az elődeinél talán még engedelmesebb volt, fogságba juttatta, amikor meg akart szökni tőle. Akkor *Reed* huszonnégy esztendőskorában volt. De most már nem fogott rajta a női varázs, többször nem házasodott. Harminc esztendőt töltött aztán még mint nőtlen ember.

— **(Himen.)** *Graul Béla* dr. nádasdi körorvos, tegnap (szombaton) tartotta esküvőjét *Wittinger* Paulával *Wittinger* S. tolnai építész leányával Tolnában.

— **(Késelések.)** Darázs községben a minap az est sötétjében valaki megtamadtá *Kis Simon* ottani lakost és egy késsel mellébe szúrta. Úgy látszik, valami régi haragosa állt boszút így *Kis Simonon*, a ki az esetet feljelentette a bíróságnál. Ugyanígyan eset fordult elő *Felsőireghen*, hol *Horváth* Ferencet késelte meg egy eddig még ismeretlen ember éjjel az utcán, mikor *Horváth* hazafelé tartott. A harmadik ilyen eset *Totkesziben* fordult elő, hol *Pernecki* Józsefet támadták meg s rajta több szurast ejtettek. A tettesek ellen folyik a nyomozás.

— **(Alkulcsos tolvajok.)** Szakály községben *Balázs* Ferenc, ottani lakos magtárjából négy zsák búzat elemeltek a minap. A tolvajok alkulcsosul nyitották fel a magtár ajtaját s a lopás elkövetése után ismét bezárták azt. A káros feljelentésére megtartott nyomozás során azonban mégis kitűnt, hogy a lopást *Varga* József és *Lezsák* Ferenc követték el, kiknél nemcsak a lopott bázát, de az alkulcsot is megtalálták. Feljelentették őket a bíróságnál.

— **(Furcsa sport.)** Nem új dolog, hanem regiről vagy szóról. Engedve a több oldalról, hozzánk intézett kéréseknek kénytelenek vagyunk ismét felujtani a panaszt. Arról van ugyanis szó, hogy kik, vagy kik sem, de bizonyára valakik, mert előlányeknek kell lenniök, abban találják kedvüket éjjelenként, hogy a hazak csengőit megayomják, vagy megrántják, már a mint villanyos csengővel, vagy nem villanyossal vagy szóról. De nemcsak egy pillanatra szólaltatják meg a

csengőket, hanem mindaddig hagyják csilingelni, míg egész ház fel nem ébred. Ekkor aztán kereked oldanak. A rendőrségnek volna kötelessége ezt a furcsa éjjeli sportot ellenőrizni, persze, ha volna elégséges személyzete.

— **(Megcsuszott.)** Bár hórétég nem takarja már a város utcáit, nem is csuszkálják fel ama bizonyos iskolás fiúk, kik az iskolából sietnek haza, mégis egy szegény patacsi asszony megcsuszott a *Ferenciek-utcája* elején, azaz hogy rosszul lépett, már csak azért is rosszul, mert tejeskannájából a tej ömlött ki egészen s a fején levő egy kosár tojás, turó és vaj esett a vízfolyásba s így azok teljesen hasznavehetetlenné váltak. Magának a szegény asszonynak nem lett semmi baja sem. Kissé megijedt, majd mikor kárát látta, könnyekre fakadt s keservesen kezdett sirni. Nem is jött be a piacra, hanem sarkon fordult s busan ballagott haza felé.

— **(Megkövezett falusiak.)** A vármegyén tegnap tartott katonai sorshuzás alkalmából bevolt *Pécsett* a gyódi bíró is, a ki feleségével és négy társával délután öt órakor ment haza kocsin. A mikor az épülő új vágóhid közelében hajtottak el, egyszerre kövek repültek feléjük, melyek elől nem tudván kitérni a kocsinulók, mindannyian sebesüléseket szenvedtek. Sőt még a lovakat is érte több kődobás, mikorra a segélykiáltások több munkást a helyszínére csaltak s az esetről jelentéssel beszalasztottak egy embert a rendőrségre. A nyomban megejtett vizsgálat azután kiderítette, hogy a köveket két inasgyerek küldte a kocsin után s rakoncátlanságból ilyen nagy bajt okozott. A két inast a megsebesült falusiak feljelentették a bíróságnál.

— **(Magántelepítés túl a Dunán.)** A földmívelésügyi miniszterium telepítési akciójának hatása alatt egy zalamegyei földbirtokos *Nagy-Kanizsához* közel fekvő birtokát tizholdas telepítésre parcellázván, *Borsfa* néven új falut telepít, melynek lakói *Vas-, Somogy- és Tolna* megyékből már együtt is vannak. Tömeges építés a telepen a jövő hónapban indul, egyrésze a házaknak már fölépült. A birtokos teljesítette mindama követelményeket, melyeket az 1894. évi telepítési törvény a magántelepítőktől követel.

— **(Leütötték az utcán.)** Nem az első eset, hogy *Paks*on a nyílt utcán megtámadják az éj sötétjében a békésen járó-kelőket. A napokban *Hirc* Ferencet támadták meg az utcán régi haragosai: *Trapp* János és *Petric* Ferenc és úgy helyben hagyták, hogy hetekig nyomhatja az ágyat, míg a szenvedett sérülésekből felépül.

— **(Lovas merénylő.)** *Zöld Róza* Juhé pusztai lakos, a napokban a napát kísérte el *Kis-Tormásra* s midőn visszafelé jött, egy lovas merénylővel találkozott, a ki lováról leszállva, mindenétől megfosztotta és ott hagyta az utszélen. Az esetről értesülvén a hatóság, kiderítette, hogy a merénylő *Mocsári György* pusztai lovász volt.

— **(A „Szigetvári Kereskedőifjak Egyesülete”)** folyó hó 24-én *Szigetváron* a „*Korona*” nagytermében (az alapítandó könyvtár javára) műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté este fél 9 órakor. Belépő díj szemé-

nyenkint 2 kor., családjegy 5 kor. — **Műsor:** *Virágfakadás.* Vigjáték egy felvonásban, *Murai Károlytól.* Előadják: *Schwarz Lajos, Schwarz Gizella, Steiner Józsa, Kohn Ernőke, Singer Ármán, Pollák Margit.* „*Kis mama.*” Vigjáték egyfelvonásban, *Karcag Vilmostól.* Előadják: *Epstein Bella, Fischer Jenő, Kohn Lajos, Pollák Margit.* „*Oh, nem vagyok féltékeny.*” Monolog, *Telekes Bélától.* Előadja: *Weisz Riza.*

— **(Polgári bál.)** Mulik a farsang; nap-nap után fogynak a táncestélyek, a bálak. Tegnap este zajlott le a polgári bál a *Vigadó* összes termeiben. A jelenlevők jó kedvét *Farkas Sándor* zenekara fokozta egyre jobban egész éjjel át. Járt a tánc a késő éjjel s szünóra alatt a pohár. A kedélyes mulatságnak reggel felé lett csak vége. Miután azonban nincsen öröm öröm nélkül, ezt a kedélyes mulatságot is megzavarta egy kellemetlen incidens, melyet a bál két vendége rögtönzött azzal, hogy összeverekedtek. A verekedésnek azonban néhány perc alatt vége lett.

— **(Posta-ügyek.)** A m. kir. posta-és táviratigazgatóság értesítése szerint *Viszlón* és *Gyüdü*n új postahivatalok nyitnak meg. A viszlói postahivatalhoz *Viszló* és *Márfa*, a gyüdüihez *Gyüd*, *Bisse* és *Csarnota* községek tartoznak. *Szava* község kérte a keddi közigazgatási ülésen, hogy a garéi postától a viszlóihoz csatoltassék. A bizottság az adatok beszerzéséig az ügyet függőben hagyta.

— **(A barcsi hizlaló-telep önállósága.)** Az Ausztriával létrejött kiegyezésben tudvalevően ki van kötve, hogy olyan nagyobb elkülönített állattelep, a melyek megfelelő építményekkel fel vannak szerelve és a melyek állami ellenőrzés alatt állanak, az Ausztriába irányuló forgalom területében külön közigazgatási területeknek tekintendők. Eszerint az ilyen telepek forgalmilag csak akkor korlátozhatók, ha valamely ragadós állatbetegség az illető telep saját állományában lépett föl. Az ilyen telepek tehát nagy fontosságúak az illető vidék gazdasági viszonyaira, a melynek állatforgalmát lebonyolítani hivatottak. Ilyen teleppé való kialakítás *Barcsra* nézve van tervbe véve. A földmívelésügyi miniszter szakközegeivel elkészítette a barcsi sertéshizlaló átalakításának terveit s az ez ügyben érdekelt vidék: *Somogy, Baranya, Tolna* és *Fehérmegye* gazdasági egyesületeihez is leiratot intézett azzal a kérelemmel, hogy a telep önállósításával járó előnyökre a gazdaközön-ség figyelmét főlhívják.

— **(Gyámpénztári kamatok.)** *Jeszenszky* Lajos, árvaszéki elnök, bejelentette a keddi közigazgatási ülésen, hogy a mágocsi gyámpénztárnál 5 $\frac{1}{4}$ %, a mohácsinál pedig 5 $\frac{1}{2}$ % fizetetik kamatul a folyó évre az árvák és gondnokoltak betétei után. E bejelentést a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

— **(A megye egészségügye.)** *Mende* Lajos dr. tiszti főorvos jelentését kedden olvasta fel a megyei közigazgatási bizottsági ülésen. A múlt hóban kedvezőtlenek voltak az egészségügyi viszonyok, mert a vörheny, difteritisz és kanyaró szörványosan uralkodtak. Az évi jelentés kapcsán elhatározta a bizottság, hogy hatósági dezinfektorokat képező intézetek, állami bábaképző-intézet és állati ojtó nyirktermelő intézet felállítására iránt felir a miniszterhez. Valamint azért is, hogy husvizsgálók a községekben csak ahhoz értő egyének lehessenek s hogy a titkos kuruzsló szerek terjesztése meggátoltassék. Előterjesztette a főorvos, hogy a királyi ügyészség fogházában az egészségi viszonyok jók; a mohácsi és siklósi kórházak példás rendben tartatnak. Ezek felügyeletével a bizottság a f. évre megbízta a főorvost, kinek a múlt évről szóló jelentéséből kiemeljük, hogy megyénkben 22 gyógy-szertár, 44 orvos és 53 baba s 7 kézi gyógy-

szertár volt. Járványos betegségek bár szór-
ványosan mindig uralkodtak, járvány csak
Nagyotfalu községben konstatáltatott, hol 24
difteritisz-eset fordult elő. A difteritisz ellen
való beoltásoknál különösen a magyar szerum
bizonytult jónak, mert 24 betegnél fényes ered-
ménynyel járt.

— **(A tarcsapusztai jegenyefák.)** A herceg Eszterházy-uradalomhoz tar-
tozó s Mándi Samu által bérelt Tarcsa-pusztán
a törvényhatósági közuton 114 darab vén je-
genyefa van, melyek a közbiztonságra veszé-
lyesek s melyeket kivágnak rendelt egy alispáni
határozat. E határozatot az uradalom tulajdo-
nosa megfélemberte, azt mondván, hogy a
fákat az uradalom gondozta és ültette s azok
tulajdonképpen nincsenek is a közutak területén.
Tehát a megyének hozzá semmi köze. A bérlő
maga elismeri felelősségében, hogy a fák köz-
veszélyesek s azok kivágásába beleegyeznek, de
ő is vitatja a tulajdonjogot. Kedden egy óra-
hosszáig vitatkozott a közigazgatási bizottság
is az ügy felett, melyhez hozzászóltak Ko-
vácsfi Kálmán főmérnök, Nagy Jenő tiszti
főügyész, Tormay Károly alispán, Német Lipót,
Driess Lajos, Simonffy János és Benkő Gyula
s végre a bizottság szótöbbséggel elrendelte a
jegenyefák kivágását s vételárukat a megyei
pénztárba addig letétbe helyezni rendelte, míg
a törzskönyvezés és a törvényhatósági közut hi-
telesítése meg nem történik. Egyelőre tehát a
fák tulajdonjoga attól tétetett függővé, hogy a
hol vannak, a terület törvényhatósági vagy
uradalmi területnek bizonyul-e? De kivágni
kivágnak s most rájuk illik a nóta :

„Jegenyefa tetejében
Ül egy holló feketében.”

— **(Gőzkazánok a megyében.)**
Kovácsfi Kálmán főmérnök bejelentette a keddi
megyei közigazgatási ülésen, hogy a megye
területén a múlt évben az ipari és gazdasági
gőzkazánok száma ötvenhatal szaporodott.
Különösen a mezőgazdasági célokra szolgáló
gőzkazánok szaporodtak, a mi igen öröndetes
jelenség.

— **(Az ex-lex dicsérete.)** Drago-
nescu Dömjén, kir. pénzügyigazgató, a megyei
közigazgatási bizottság keddi ülésén előterjesz-
tette, hogy az idei január hóban 87 ezer ko-
ronával kevesebb adó folyt be, mint tavaly.
A pénzügyigazgató ezt annak tudja be, hogy
tavaly az ex-lex idején a nagybirtokosok siet-
tek az adóbefizetéssel; míg az idén nem fizet-
nek. Ime tehát, ha a kormány azt akarja,
hogy jól folyjék be az adó, csak hozza be az
ex-lexet s még mondja valaki, hogy nem bol-
dog a magyar! Ha nem muszáj neki adót
fizetni, akkor siet az adófizetéssel; s ha mu-
száj, akkor késik. Vagy talán azok az adófi-
zetéssel tavaly siető s az idén késő uradal-
mak nem is magyarok!?

— **(Távirat-kézbesítés díja.)** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a közön-
ség köréből hangoztatott óhajnak engedve, el-
rendelte, hogy a magyar szent korona terüle-
tén a táviró- vagy távbeszélő-hivatallal nem
bíró helyekre szóló táviratok f. é. március
1-től kezdve, tekintet nélkül a távolságra, (1)
egy koronáért külön kézbesítővel küldessenek
ki. Ezt az egységes kézbesítési díjat a közön-
ség a külön kézbesítővel küldendő távirat föl-
adása alkalmával köteles megfizetni és utóla-
gos leszámolás ezután nem lesz.

— **(Kaszinó-bál.)** Szombat este folyt
le a kaszinó-bál, mely siker dolgában az ösz-
szes bálak között az első volt. A város és a
környék színejeva találkozott ez estélyen. A
rendezés, különösen a kaszinó igazgatója
semmi fáradságtól nem riadt vissza, hogy a
kaszinóbál a nagy várakozásnak, melyet min-
denki hozzá fűzött, megfeleljen. A termekben
az exotikus éghajlat tavasza volt s míg künn
szakadt a téli, hideg eső, a táncteremben más
égélj alatt gondolta magát az ember. A dél-
szaki disznóvénnyek, kezdve a lépcsőháztól, el-
foglaltak minden zugot, ugyszólván az exotikus

növények erdejét varázsolták a termekbe a
kaszinóbál rendezői.

A rendezőség esti 9 órakor bankettre
gyűlt a kaszinóban, mely alatt a kaszinó igaz-
gatója Kardos Kálmánra, a kaszinó elnökére
emelte poharát. Kardos viszont az igazgatót
éltette. Röviden végezvén a vacsorával a ren-
dezőség elfoglalta helyét, hogy felvezessék a
sűrűn érkező hölgyeket. Robogtak a fogatok,
melyekből könnyedén ugrottak ki az est tün-
dérei. Hamarosan annyira megtelt a tánc-
terem, hogy bizony csak ügygyel-bajjal lehetett
táncolni, minden második lépésnél meg kel-
lett állani, pedig a billiárd teremben is táncol-
tak sokan. A szebbnél szebb tolették s a pi-
ruló lányarcok tündéri bájta kölcsönöztek az
estélynek. Annak lényét emelték a fiatal asz-
szonykák, kik ugyancsak szép számmal jelen-
tek meg a bálon. Az első négyesre szintén
két teremben álltak fel s mintegy 150 pár
táncolta azt.

A bálon megjelentek Zech Arnold báró,
vezérőrnagy, Cankl Rezső, Littke Gusztáv,
Nagy Valér, Udvarnok Győző ezredesek s a
helybeli tisztikar számos tagja. Ott volt Kar-
dos Kálmán, Aidinger János, Sável Kálmán,
Blaskovich István, Balogh Károly, Dragonescu
Döme, Opris Péter, Lukrits István, Röck Sán-
dor, Varga Nagy István, Nagy Jenő, Fekete
Mihály, Erreth János, Jobst László, Nendvich
Andor, Littke József, Jeszenszky Lajos stb. stb.

— **(Szakegyletek közgyűlései.)**
A pécsi építőmunkások szakegylete vasárnap
délelőtt 10 órakor tartotta évi rendes közgyű-
lését, melyen a hatóságot Rángha János rend-
őrőrmester képviselte. Délután 3 órakor volt
a kádársegédek szakegyletének évi rendes
közgyűlése, a melyen a hatóságot Sárkány
Armin tb. rendőrkapitány képviselte. Mindkét
közgyűlésen tudomásul vették a múlt évi je-
lentéseket s megválasztották az új egyleti
tisztségviselőket.

— **(Végzetes kocsizás.)** Balázs
János fuvaros vasárnap délután részeg fővel
hajtott végig a siklói országuton. Lovai egy-
szerre megbokrosodtak s Balázs oly szeren-
csétlenül esett le a kocsiról, hogy bal lábát
kitörte. Ápolás végett beszállították a városi
közkórhába.

— **(Baranya az Urániában.)**
A budapesti Uránia-színház igazgatósága meg-
hívta Rónaky Kálmán dr. megyei árvaszéki
ülnököt, hogy Baranyamegye ethonografiai vi-
szonyairól, népszokásairól és egyes vidékeiről
felolvasást tartson. A felolvasást megfelelő
képek fogják kísérni s így megyénk jellemző
népszokásai, viseletei és regényes vidékei a
fővárosiak előtt is ismertekké lesznek.

— **(Új anyakönyvvezetők.)** A
belügyminiszterium vezetésével megbízott m.
kir. miniszterelnök Somogy vármegyében a
kiliti anyakönyvi kerületbe Dömötör Kálmán
jegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a nemes-
vidiba Begedy István segédjegyzőt, a jádiba
Bodnár Zoltán segédjegyzőt, a szennaiba pe-
dig Mesits Gábor segédjegyzőt anyakönyv-
vezető helyettesekké nevezte ki és a szennai
anyakönyvvezető helyettes kivételével őket a
házassági anyakönyv vezetésével és a házas-
ságot kötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(A paksi kath. legényegy-
let)** folyó hó 18-án saját termében színelő-
adással egybekötött zártkörű táncmulatságot
rendez. Belépti-díjak: I—III. sorban 80 kr.
(1 kor. 60 fill.) ülőhely a többi sorokban 50
kr. (1 korona), állóhely 40 kr. (80 fill.) Fe-
lülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirla-
pilag nyugtáztatnak. Színre kerül a »Sír-
csikó«, eredeti népszínmű dalokkal 3 felvo-
násban, írta Csepreghy Ferenc.

— **(Népgyűlés.)** A helybeli szociál-
demokrata párt vasárnap délelőtt 10 órakor
népgyűlést tartott a gyár-utca 7. szám alatti
egyleti helyiségben. A népgyűlés elnöke Mi-
hálovits József, jegyzője Kalmár Rezső volt.
A napirendre a magyarországi gazdasági át-
alakulások és a hazafiság kérdése volt tűzve

s ehez Szabó József, Végh József és Horváth
József szóltak hozzá. Mindegyik szónok elég
mérsékeltlen beszélt, úgy, hogy hatósági rendre-
utasításra nem volt szükség. Az elég nagy
érdeklődés mellett lefolyt népgyűlésen a ha-
tóságot Schultz Ferenc rendőrkapitány képvi-
selte, Kovács Antal rendőrbiztos kíséretében.
A népgyűlés egynegyed egy órakor ért véget.

— **(Kinevezések.)** Br. Fejérváry Imre
főispán a pécsi járás járási állatorvosává
Novitni Ferenc bamjoki körorvost nevezte ki.
— Nagy László végzett joghallgatót pedig a
Guth Béla városi közigazgatási gyakoraknak
III ad aljegyzővé történt megválasztása folytán
megüresedett állásra közigazgatási gyakornokká
nevezte ki.

— **(Járványok a járásban.)** Mint
értesülünk, Árpád és Kis-Kozár községekben
a kanyaró járványosan fellépett. Trizler Ru-
dolf dr. járásorvos a legkiterjedtebb intézke-
dések megtevése a járvány tovaterjedésének
meggátolására.

— **(Betörés egy boltba.)** Szakály
községben Rosenstein Gyula, ottani kereskedő
boltjába egyik közelmúlt éjjel eddig még is-
meretlen tettesek betörték. A betörők felfeszít-
tették a bolti pénzesfiókot s onnan negyven
korona készpénzt elvittek. Felpakkoltak még
többféle szivart egész bobozokkal, a mi vagy
ötven koronát ért. A betörőket keresik.

— **(Levélpostai küldemények
Braziliába.)** A kereskedelemügyi miniszter
a levélpostai küldeményekre nézve Braziliában
fennálló szállítási tilalom tárgyában a követ-
kező rendeletet adta ki: »Vett értesülés sze-
rint a Braziliába szóló közönséges és ajánlott
levelekben, kincstári pénztári utalványokat,
bankjegyeket, chequeket, szelvényeket, sors-
jegyeket, postai értékcsikket, pénzügyi bé-
lyegeket, valamint minden látra, vagy előmu-
tatóra szóló váltókat és egyéb értékpapírokat
küldeni tilos, ezen tilalom áthágása a küldött
értékek egy negyedrésszének elkobzását vonja
maga után, hacsak címzett a küldeményt
vissza nem utasítja. Ily tárgyak ennél fogva
Braziliába csak nemzetközi, vagy közönséges
postai csomagokban küldhetők.»

— **(A kereskedelmi- és ipar-
kamarák elismerése.)** Hegedüs Sándor
minisztert szép ovációban részesítették az or-
szág kereskedelmi és iparkamarái. A minisz-
tert ugyanis az összes kamarák, ideértve a há-
rom horvátországi és fumei kamarát is, a ma-
gyar műiparnak díszére való albummal üdvö-
zölték a hazai ipar támogatásáról szóló 1899.
XLIX. t.-cikk megalkotása alkalmából. A re-
mekművő album első lapján van a kamarák
üdvözlése, azután következnek a díszes kiállítá-
sú egyes lapok: minden kamarának egy-egy
lapja, aláírva az elnökség, a tisztikar és az
összes kamarai beltágok által. Összesen mintegy
700 aláírás van az albumban.

— **(Erdőirtók.)** Ilyenek is vannak.
de nem valami különös nemzetgazdasági ol-
vnek a követői, hanem az »enyém« és »tied«
fogalmának összekeverői, kik nem akarnak
különbséget tudni a felől, hogy a mi másé, az
nem az övék. Legalább erre mutat Horváth
Antal, belyei lakos esete, kinek erdejéből ed-
dig még ismeretlen tettesek háromszáz darab
akácfaesemét kivágtak és elloptak a minap.
A tolvaj erdőirtókat keresik.

— **(Postamester kerestetik.)**
Zala-Szántón egy harmadosztályu postamesteri
állás van üresedésben. Pályázati kérvények
három hét alatt adandók be a pécsi posta-
és táviró-igazgatóságához.

— **(Gyermekrabló cigányok.)**
A mohácsi szigettel szemközti, az Ó-Duna
partján fekvő Szántova bácskai község végén
a minap tanyát ütött egy cigány karaván, mely
napta bejárta a falut; az asszonyok kártyát
vetettek, a férfiak szögek eladása címén csa-
logattak ki a hiszékeny emberektől egy kis
pénzt. Sátoruk előtt nagy lármával maguk ver-
ték a szögeket, mit egész estig nagy érdek-

lődással nézett mindig a falu ifjúsága és gyermekerege. Egy este Cserepes Imréné és Halasi Pálné hiába várták haza kis fiaikat; hiába keresték a szomszédoknál. Egy kis pajtás megvallotta, hogy a fiuk ott maradtak a cigányoknál, de a szülők ezeknek csak hült helyüket találták. Följelentésükre a csendőrök üldözőbe vették a karavánt és másnap délben utól is érték. A kis Cserepes Imre és Halasi József megkötözve feküdtek egy kocsi alján és keserves sirás közt mondták el, hogyan csalogatta be őket a cigányasszony fényes rézsőgekkel a sátorba. Megmotosáskor sok ékszer és selyemruhákat találtak a cigányoknál. Az egész karavánt letartóztatták.

— (Vármegyei pénztárvizsgálat.) Tormay Károly alispán a napokban pénztárvizsgálatot tartott a vármegyei házi és gyámpénztárakban, ahol legnagyobb megelégedésére mindent a legnagyobb rendben talált.

— (Elmebeteg aljegyző.) Budapesten a Kerepesi-ut végén a József főherceg szállodában egy ember szállott meg, a ki a vendégkönyvbe Rupp Lajos, csáktornyai községi aljegyzőnek írta be magát. A vendég kezdettől fogva igen különösen, hóbortosan viselkedett, szerdán este azonban már annyira feltűnő és gyanús volt a magatartása, hogy a főkapitányságra kísérték. Az ügyeletes rendőrbiztos megállapította, hogy a szerencsétlen ember közveszélyes őrült, a miért is a mentők a lipótmezei tébolydába szállították. Rupp Lajost igen sokan ismerték Pécsen is; mert hiszen itt lakott körülbelül két év óta, mikor iszákossága miatt hivataláról le kellett mondania. Nős és családosa volt bár, nem tudták erről a szenvedélyéről leszoxtatni s végre is egészen elzüllött, bár előbb gondnokság alá helyezték. Most aztán a végzetes szenvedély az élőhalottak közé juttatta, a családja és hivatala számára már régen elveszett szerencsétlen embert.

— (Ártatlanul elítélve.) Nagy feltűnést kelt Krakkóban az ottani katonai műszaki igazgatóság egy volt hivatalnokának, Stiller Rébertnek nyílt levele. Stiller négy évi várfogságot ült le, melyet azért mértek rá, mert 1890. november 14-ikén a krakkói erősségnek huszonkilenc tervét ellopta és egy külföldi hatalomnak eladta. Stiller végigjárta az illetékes hatóságokat, hogy pörét ujtsák meg, de miután kérését megtagadták, most nyílt levélben a nyilvánossághoz fordul és kijelenti, hogy ártatlanul ítélték el és hogy a tolvaj egy bizonyos Herman Rudolf nevű ember, akit egy más vétség miatt tíz évi börtönrre ítélték. Az ügy a galíciai sajtóban nagy port vert föl.

— (Macskaveszettség) Miltner János, babarci lakost saját macskája megmarta. A macskán a járási állatorvos a veszettség tüneteit állapítván meg, a nevezettet a mohácsi járás főszolgabírája felküldötte a budapesti Pasteur intézetbe, és egyúttal Babarc község macskáira és ebeire a 40 napi zárlatot rendelte el.

— (Verekedés a rendőrökkel.) Nagyon a kancsó fenekére találtak nézni a napokban Laboda István korcsmájában Sz. Fejős Mihály és Horváth János agárdi lakosok, mert úgy éjtélután 2 óra felé a nagy barátság közöttük elszórt s nézeteltéréseiket a székekkel akarták helyreigazítani. A dulakodás zajára a korcsmába siettek Páli József és Vig János rendőrök, akik a verekedőket csendre intették és szétválasztani akarták. Ezek a verekedéssel fel is hagytak, de most a rendőrök

ellen fordultak s azokkal kezdtek dulakodni. Dulakodás közben Fejős Mihály el akarta venni Vig rendőrnek a tgyverét, s midőn Páli rendőr társának segítségére sietett, Fejős ezt késével megszurta s az ellenszegülést csak akkor hagyták abba, a mikor másik két rendőr is a helyszínére érkezett, a kik aztán Fejóst és Horváthot elkisérték a korcsmából.

Törvénykezés.

§ A bünvádi ítéletek szerkesztése cím alatt dolgozta föl dr. Balázs Elemér budapesti kir. alügyész az új bünvádi perrendtartásnak idevonatkozó szakaszait. A munka, a mely a Franklin-Társulat kiadásában hagyta el a sajtót, megfelelő példák kíséretében részletesen ismerteti mindazokat a törvényes szabályokat és gyakorlati elveket, a melyek a kir. törvényszéki, kir. járásbírósi és az esküdtbírósi eljárás során hozott bünvádi ítéletek írásbelfoglalásánál szem előtt tartandók. Az új bünvádi perrendtartás szabályai szerint készített ítéletek tudvalevőleg nagy mértékben eltérő alakokkal és tartalommal bírnak az eddigi gyakorlat szerint készített ítéletekkel szemben s ennél fogva e munka, mely magyar jogi monografiai irodalmunkban e téren különben is az első, hasznos szolgálatokat tehet az ítélet szerkesztésre hivatottak kezében. A csinosan kiállított könyv ára 1 korona 60 fillér.

Közgazdaság.

□ A vetések állása és a mezőgazdasági állapot. Az utóbbi időben is rendkívül változó és tulnyomó mértékben nedves időjárás uralkodott országsherte. — Gyakran havazott, a hótakaró azonban rövid ideig tartott, mert az enyhe esős időjárásban a hó elolvadt, minek következtében a vetéseken, illetve a mezőkön nagyon sok helyen álló víz is képződött. Néhol a folyók és patakok is kiáradtak (a felvidéki és erdélyrészi vármegyékben) és előntötték a réteket s itt ott a vetéseket is. A bőséges eső és havazás következtében a kártékony férgek és egerek nagyobb részt kipusztultak; a vetések pedig felüdütek, sőt a későn vetettek is nagyobbára kikeltek. Helyenkint azonban az elvetett mag megromlott, másutt, bár kisebb mértékben, a vetések kipállottak, sőt itt-ott kifagytak. Nagy általánosságban az őszi gabonavetések kielégítően állanak; javultak különösen egyes vármegyékben. Mindenesetre azonban állandó jó időre volna szükség, mert különösen az esetleg beállható száraz hideg időjárás a fejlődésben levő vetéseket érzékenyen károsíthatná. A repce vetések csak részben kielégítők, helyenkint kivesztek. A lóherékben és lucernásokban az egér okozta pusztítás következtében jelentékeny a kár. E miatt sok helyen fel fogják szántani, különösen az erősen megkárosodott hereféléket. Takarmányművekben helyenkint, különösen a felvidéken hiány mutatkozik; sőt néhol az ország egyéb vidékein is panaszkodnak a gazdák e miatt. A szőlőkben az olmos esőzések és az erre következtelt nagy hidegek kisebb-nagyobb kárt okoztak; néhol a gyümölcsfák is szenvedtek.

□ Gazdasági mozgalmak Tolnában. A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület népes értekezletet tartott Szegzárdon, annak megvi-

tatása céljából, hogy az elpusztult szőlők újjalakítása ügyében, ugy a gyümölcsstenyésztés terén micsoda teendők volnának szükségesek és pedig a kiszgádzák sorsának javítása érdekében? Az értekezletet Jesszensky Andor elnök nyitotta meg. A kormány részéről Dobokay Lajos miniszteri tanácsos, Molnár István országos gyümölcsészeti kormánybiztos, továbbá Engelbrecht Károly szőlészeti felügyelő, Mórányi István, Rác Sándor vincellériskolai igazgatók is részt vettek a tanácskozásban. Dobokay miniszteri tanácsos nem látta olyan tulajdonságosan hátramaradottnak az itteni telepítés ügyét. Tolnában ugyanis a filoxera pusztítása előtt 32.600 hold szőlő volt művelés alatt. Ebből azonban 28 hold teljesen elpusztult, de ma már ismét 19150 hold áll művelés alatt. Azonban a miniszteri tanácsos mégis a kormány legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba s fölkérte a megjelenteket, hogy az esetleges bajok és hiányok orvosolhatása céljából észrevételeiket terjesszék elő. Többek felszólalása után a gazdasági egyesület a következők teljesítését kéri a kormánytól: 1. hogy a szőlőkaró a legmértányosabb árért bocsáttassék rendelkezésre; 2. a fölújított területek 1 katasztrális holdig 15 évi adómentességet élvezzenek; 3. rossz fajú szőlővesszők forgalomba hozatala, ha törvényhozási uton is, megakadályoztassék; 4. a szénkéneg kisebb tartalékban bocsáttassék forgalomba; 5. az agrárkölcsonők hovafoordítása szigorubban ellenőriztessék; 6. a kormány a pineszövetkezeteket nagyobb támogatásban részesítse; 7. a szőlő külföldre szállítását a kormány akként eszköztesse, hogy a gyümölcs a gyakori átrakás által, ne veszélyeztessék; 8. az olasz bor beözönlése megakadályoztassék s végül hogy hamistalan kénpor álljon rendelkezésre. Dobokay miniszteri tanácsos egy némely dologra nézve határozott ígéretet is tett, így: hogy a talajvizsgálatot községenkint ahhoz értő szakembereken kívül arra hivatott geológusokkal is végezteti s alkalmas munkavezetőket alkalmaz a telepíteni kívánó kiszgádzák utbaigazítására. A miniszteri tanácsos nagy hatást ért el főleg azzal a kijelentéssel, hogy a borhamisitókkal a kormány ezentul sem fog keztyüs kézzel bánni. A gyümölcsstermesztés érdekében teendő intézkedésekről Molnár István orsz. gyümölcsészeti kormánybiztos értekezett. A megye területén főleg a barack és diótermesztést ajánlja. A miniszteri kiküldöttek megtekintették végül az állami és megyei szőlőtelepeket.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1900. évi február hó 17. napján tartott betivásán.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza új 7.10—7.30; ó —.—.—.—; kétszeres új 6.—.—.—6.20; rozs ó —.—.—.—; új 5.70—5.90; árpa őszi 5.20.—5.50.; — tavaszi 0.00.—.—.—; zab tavaszi 4.80—5.00; új —.—.—.—; búkköny —.—.—.—; kukorica ó 0.00—0.00; új 0.—.—.—0.—.—.—; széna 2.00—2.30; szalma 1.20—1.40.

Kínálat: gyenge, mintegy 120 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve
papirmetsző,
sodronyfüző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó
stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

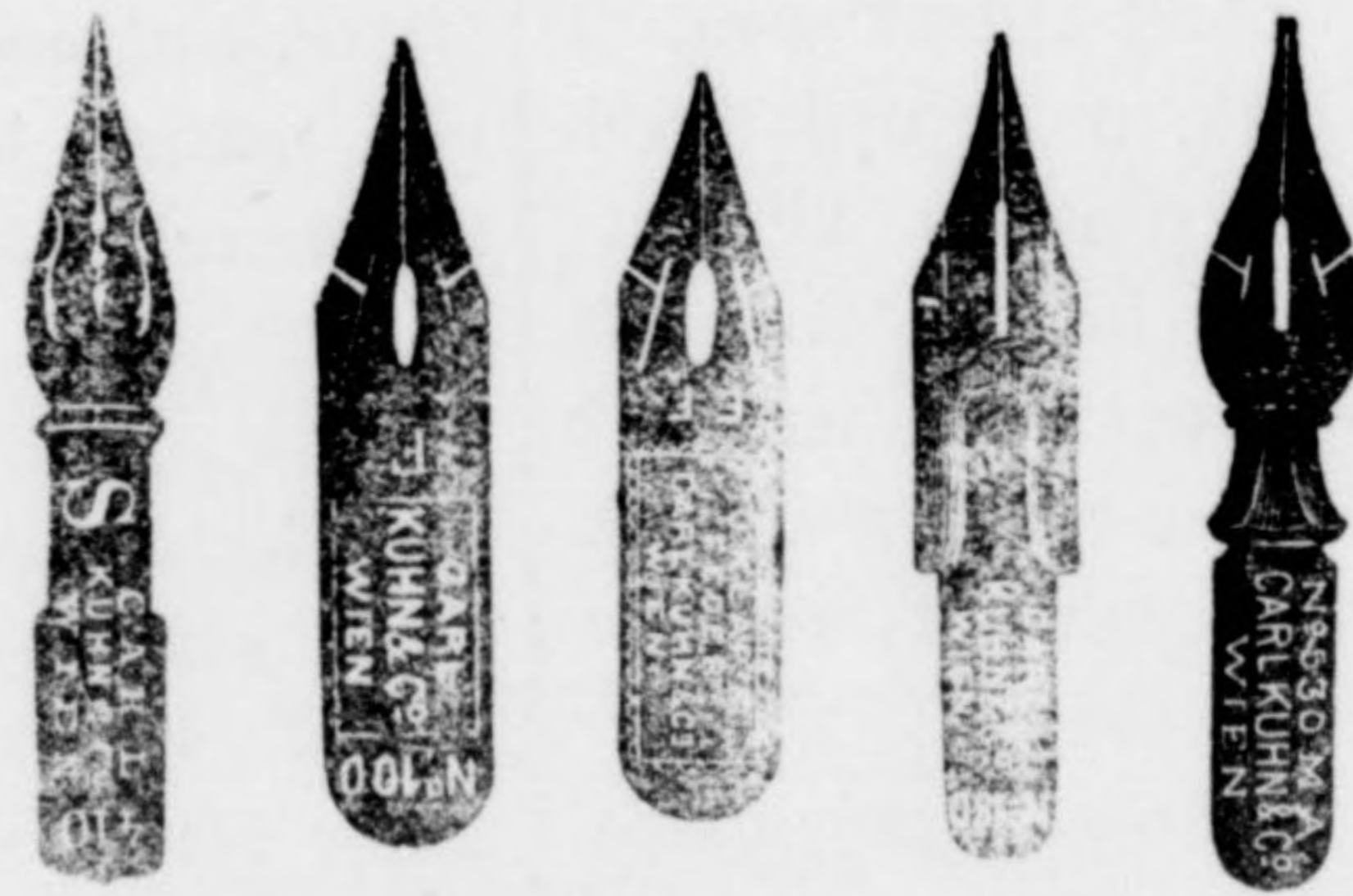
körjegyzői,
papi és ügyvédi nyomtatványok
jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,
kerékpár-jelvényes stb.)
kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.